

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

248632

รายงานการวิจัย

ผลของการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์
ที่มีต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นายเพชร วิจิตรนาวิน

สาขาวิชาเอกภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ปีการศึกษา 2554

๖๐๐๒๕๔๙๕๔

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

248632

รายงานการวิจัย

ผลของการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์
ที่มีต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นายเพชร วิจิตรนาวิน

สาขาวิชาเอกภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ปีการศึกษา 2554

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิจัย ผลของการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ
รูปแบบจิ๊กซอว์ที่มีต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชื่อผู้วิจัย นายเพชร วิจิตรนาวิน

ปีการศึกษา 2554

ที่ปรึกษาโครงการวิจัย

รองศาสตราจารย์นพคุณ คุณาชีวะ

248632

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ที่มีต่อเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเปรียบเทียบเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์กับนักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมแบบปกติ ประชากรคือนักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทาลัยรามคำแหง ฝายประถม กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือนักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 50 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทาลัยรามคำแหง ฝายประถม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองซึ่งจัดการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ จำนวน 25 คน และกลุ่มควบคุมซึ่งจัดการสอนซ่อมเสริมแบบปกติ จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดเจตคติและแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ แผนการจัดการเรียนรู้ ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ รวมทั้งสิ้น 32 คาบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (s) และทดสอบค่านัยสำคัญของความแตกต่างโดยใช้สถิติทดสอบ t - test

ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ จิ๊กซอว์มีเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบ จิ๊กซอว์มีเจตคติและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนซ่อมเสริมแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ABSTRACT

Research Title Effects of a Remedial Instruction Using Cooperative Learning of the Jigsaw Model on Attitudes Towards Principle of Usage of Thai Language and Learning Achievement of Sixth Grade Students

Name Mr. Petch Wijitnawin

Academic Year 2011

Adviser

Assoc. Prof. Noppakun Kunacheva

248632

The purposes of this research were to study effects of a remedial instruction using cooperative learning of the jigsaw model on attitudes towards principle of usage of Thai language and learning achievement of sixth grade students and to compare attitudes towards principle of usage of Thai language and learning achievement of sixth grade students between the remedial instruction group by using cooperative learning of the jigsaw model and the remedial instruction group by conventional instruction. The population was sixth grade students at Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level), Ministry of Education. The subjects were 50 sixth grade students, who received a remedial instruction in the first semester of academic year 2011 at Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level) in Bangkok. These subjects were divided into experimental and control groups, each of which comprised 25 students. The instruments for data

collection were attitudes towards principle of usage of Thai language test and learning achievement principle of usage of Thai language test. The instruments for experiment were lesson plans. The duration of experiment was 8 weeks, 4 periods per week total of 32 periods. The collected data were analyzed by arithmetic means (\bar{x}), standard deviation (s) and testing the significance of the difference with t – test

The research findings were summarized as follows:

1. Students who had a remedial instruction using cooperative learning of the jigsaw model had the attitudes towards principle of usage of Thai language and learning achievement higher than before the experiment at .05 level of significance.
2. Students who had a remedial instruction using cooperative learning of the jigsaw model had the attitudes towards principle of usage of Thai language and learning achievement higher than students who had a remedial instruction by conventional instruction at .05 level of significance.

กิตติกรรมประกาศ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้พิจารณาและมอบทุนวิจัยประจำปี การศึกษา 2554 ให้แก่ผู้วิจัยเพื่อพัฒนาความรู้และประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิทยาการด้านการสอนภาษาไทยอันจะยังประโยชน์ให้แก่ครูภาษาไทย และเยาวชนของชาติ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์นพคุณ คุณาชีวะ ที่ปรึกษา โครงการวิจัยและประธานสาขาวิชาเอกภาษาไทยที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการวิจัยเป็นอย่างดี ตลอดจนเป็นผู้เมตตาและให้โอกาสในการเรียนรู้และปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นครูภาษาไทยอย่างเต็มความสามารถ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาตรวจแก้ไข ให้ ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ตลอดจนให้กำลังใจในการทำวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์บังกช ทองเอี่ยม หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน ผู้ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการทำวิจัย ให้หลักในการดำเนินชีวิต และช่วยเหลือทุกเรื่องด้วยความเมตตาแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านของภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณคณาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) และขอขอบใจนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกคน ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทดลองและเก็บข้อมูล

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และญาติพี่น้องทุกคนที่เป็นกำลังใจ ค้ำยันค้ำชู และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรทิพย์ แจ่มจัน ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้รักในวิชาชีพการสอนภาษาไทยตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(2)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(6)
สารบัญ.....	(7)
สารบัญตาราง.....	(10)
สารบัญภาพประกอบ.....	(12)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	9
สมมติฐานของการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	12
2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริม.....	15
ความหมายของการสอนซ่อมเสริม.....	15
หลักการสอนซ่อมเสริม.....	16
ประเภทของการสอนซ่อมเสริม.....	18
ประเภทของผู้เรียนที่ควรได้รับการสอนซ่อมเสริม.....	20
วิธีการสอนซ่อมเสริม.....	22

บทที่	หน้า
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย.....	27
ความหมายของหลักการใช้ภาษาไทย.....	27
ความสำคัญของการสอนหลักภาษาไทย.....	28
จุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย.....	30
แนวทางการจัดการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย.....	32
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	38
ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	38
ความสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	40
หลักการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	42
รูปแบบจิ๊กซอว์ (The Jigsaw Model).....	46
ประโยชน์ของการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	51
เจตคติต่อหลักการใช้ภาษาไทย.....	53
ความหมายของเจตคติ.....	53
ลักษณะของเจตคติ.....	55
องค์ประกอบของเจตคติ.....	57
ประโยชน์ของเจตคติ.....	58
การเปลี่ยนแปลงเจตคติ.....	59
การวัดเจตคติ.....	60
การพัฒนาเจตคติ.....	61
ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้.....	65
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้.....	66
ความหมายของผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้.....	66
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้.....	68
การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้.....	70
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	88

บทที่	หน้า
งานวิจัยในประเทศ.....	88
งานวิจัยต่างประเทศ.....	101
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	104
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	106
การศึกษาเบื้องต้น.....	106
การออกแบบการวิจัย.....	109
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	110
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	111
การสร้างเครื่องมือการวิจัย.....	114
การดำเนินการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	127
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	128
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	131
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	134
สรุปผลการวิจัย.....	136
อภิปรายผลการวิจัย.....	136
ข้อเสนอแนะ.....	141
ภาคผนวก	
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	142
ข เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเบื้องต้น.....	145
ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	152
ง ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	168
จ การวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	207
ฉ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS.....	213
บรรณานุกรม.....	219
ประวัติผู้เขียน.....	234

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การออกแบบงานวิจัย.....	107
2 ค่าความแปรปรวนของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2553.....	110
3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2553.....	111
4 การแบ่งกลุ่มทดลองเพื่อเป็นกลุ่มเชี่ยวชาญจำแนกตามเพศและระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	112
5 การแบ่งกลุ่มควบคุมจำแนกตามเพศและระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	113
6 ลักษณะของข้อความในแบบวัดเจตคติต่อหลักการใช้ภาษาไทยจำแนกตามองค์ประกอบ.....	114
7 พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยที่ต้องการวัดและจำนวนข้อของแบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย.....	118
8 สาระการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยและจำนวนคาบเรียนของแผนการจัดการเรียนรู้การสอนซ่อมเสริม.....	121
9 การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการสำหรับกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม..	122
10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อหลักการใช้ภาษาไทยของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง.....	129
11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อหลักการใช้ภาษาไทยของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง.....	130
12 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อหลักการใช้ภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง.....	130

ตารางที่	หน้า
13 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อ หลักการใช้ภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง.....	131
14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยของกลุ่มทดลอง ก่อนและหลัง การทดลอง.....	132
15 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลัง การทดลอง.....	132
16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง.....	133
17 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง.....	133
18 วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยที่ต้องการวัดของ แบบสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาและเฉลยคำตอบ.....	166
19 ค่าที่ (t) แสดงอำนาจจำแนกของแบบวัดเจตคติต่อหลักการใช้ภาษาไทย เป็นรายข้อ จำนวน 30 ข้อ	208
20 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อของแบบสอบ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทย จำนวน 40 ข้อ	209

สารบัญภาพประกอบ

ภาพ	หน้า
1 ลักษณะของกลุ่มเชี่ยวชาญและกลุ่มเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์.....	48